

เมื่อกล่าวถึงคำว่า "เพรียง" ในภาษาไทยมักจะเข้าใจไปถึงสัตว์ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย โดยการเจาะไชเข้าไปในเนื้อไม้ มีอยู่ในแม่น้ำลำคลอง และในทะเล ทำให้เรือรั่ว เสายุกฤษ หรือไม้กั้นกั้ว สัตว์ประเภทนี้เป็นพวกเพรียงเจาะไม้ *Teredo* และ *Pholas* ซึ่งเป็นพวก *Molluscs* ชื่อสามัญธรรมดาว่า หนอนทะเล (Ship worm) ซึ่งตามกฎหมายของกรมการ กระทรวงศึกษาธิการ นิยามคำว่า "เพรียง" ว่าเป็นสัตว์ชนิดหนึ่งที่อยู่ในน้ำ มีเปลือกคล้ายหอย ตัวเล็ก ๆ ยาว ๆ ปากแข็งขบกินไม้" นอกจากเพรียงพวกที่กล่าวแล้วยังมีสัตว์อีก จำพวกหนึ่ง ซึ่งเกาะอยู่ตามหินและบนพื้นผิวของวัตถุต่าง ๆ ที่จมน้ำ ก็เรียกว่าเพรียงเช่นเดียวกัน เพรียงชนิดนี้อยู่ในน้ำจืดและน้ำเค็ม เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ในพวกชาวทะเลในฐานะที่ทำให้ทองชุบของ ทองเรือบอบ ๆ เนื่องจากสัตว์พวกนี้มาเกาะติดแน่นหนาถ่วงเรือให้แล่นช้า ทั้งทำให้ทองเปลือง เชื้อเพลิง พวกนี้ชาวประมงจังหวัดจันทบุรีเรียกว่า ตัว "สนิมทิม" เพรียงพวกนี้เป็น *Crustaceans* จำพวก *Barnacles* ซึ่งอยู่ใน *genus balanus* ทั้งหมทที่กล่าวแล้วเป็นสัตว์ อยู่ในน้ำเค็ม ที่อยู่ในน้ำจืดก็มีแต่เป็นแมลง ซึ่งเมื่อสมัยก่อนเข้าใจผิดเรียกว่าเป็น *Teredo* ด้วย เหมือนกัน ที่ในประเทศไทยมีอยู่ชนิดหนึ่งเรียกกันว่า "เพรียงน้ำจืด" เป็นตัวอ่อน (*nymps*) ของ แมลงเม่าปีกดำ มีอยู่ในบึงบรเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ได้มีการสำรวจและศึกษาแหล่งที่เกิด เก็บตัวอย่างสัตว์และไม้ที่ถูกทำอันตรายโดยสัตว์พวกนี้ (เปรมรศมี, ๒๕๐๓) ทั้งหมทที่กล่าวแล้วยังมี สัตว์อีกชนิดหนึ่งซึ่งมีอยู่ในอ่าวไทย จังหวัดเพชรบุรี ไทยเรียก "เพรียงหัวหอม" เป็นพวก *Tunicate* หรือ *Ascidiam* มีรูปร่างคล้ายหัวหอม อยู่รวมกันเป็นกระจุก และมีกลิ่นอย่างหัวหอมควย หนึ่งสัตว์พวกนี้เมื่อหคตัวเร็ว ๆ จะขับน้ำพุ่งออกจากช่องตัว เปรังจึงเรียกกันว่า *Sea Squirt* เพรียงพวกนี้ให้โทษโดยร่วมกันกับหนอนทะเล ช่วยทำให้เสาไม้และสิ่งก่อสร้างบุพัง โทษอย่างอื่นคือ ทำให้การเกาะเลี้ยงหอยแมงกู่เสียหาย โดยเพรียงพวกนี้ไปแย่งที่หอยแมงกู่เกาะเลี้ยงตัว (เทียมเมษ, ๒๕๔๕)

เพรียงที่ทำการทดลองในครั้งนี้เป็นจำพวก *Barnacles* โดยเฉพาะ

วัตถุต่าง ๆ ที่พบในน้ำทะเลมักจะมีเพรียงเกาะอยู่ แมกระทั่งวัตถุที่เคลื่อนที่อยู่ในท้องทะเล เช่น เรือ ก็พบว่าเพรียงเกาะอยู่เป็นจำนวนมาก การเกาะครั้งแรกจะเป็นเพียงจุลชีวขนาดเล็กเท่าปลายเข็ม อยู่ตามแนวระกับน้ำลงไป จุลชีวเหล่านี้จะแพร่ขยายเติบโตจนเต็มท้องเรือ มักรวมกันเป็นกลุ่มก้อน บางจะทับซ้อนกันอยู่ เมื่อตัวตายเปลือกอันแข็งก็ยังคงเหลือติดเป็นที่อยู่อาศัยของหนอนทะเลและสัตว์อื่น ๆ ซึ่งทำปลอกแข็งทับซ้อนไว้อีก เมื่อมีการเกาะทับถมกันมากขึ้นจะก่อให้เกิดความเสียหายได้ เช่นเพิ่มความต้านทานขึ้นระหว่างเรือกับพื้นน้ำ ทำให้ความเร็วของเรือลดลง เมื่อต้องการให้ความเร็วคงเดิม ก็จำเป็นจะต้องใช้เชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น มีผู้คำนวณว่า ทำให้เปลืองเชื้อเพลิงอย่างเปล่าประโยชน์ถึง ๑ ใน ๓ ทั้งนี้เพราะน้ำหนักตัวของเพรียงที่เกาะท้องเรือขนาดเรือเดินสมุทรลำหนึ่งเป็นจำนวนตัน นอกจากนี้ในการรักษาเรือเพรียงเหล่านี้ออก จะต้องนำเรือขึ้นอู่แห้งแล้วทุบทำลายเหล็ก เป็นการหมดเปลืองแรงงานและเวลาอยู่ไม่น้อย กล่าวหา เรือเดินสมุทรลำหนึ่งที่ปล่อยลงน้ำได้เพียงปีกว่า ต้องใช้จ่ายในการกำจัดเพรียงเป็นมูลค่าถึงล้านบาท ในกรณีที่เรือรบใช้ในระหว่างสงคราม ก็จะทำให้เกิดผลเสียหายขึ้น ๆ ตามมาอีกเป็นอันมาก ดังนั้นกองทัพเรือจึงเห็นว่า ผลที่เกิดจากการพอกพูนของเพรียงที่เรือ เป็นปัญหาสำคัญที่ควรจะได้ทำการศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นแนวทางป้องกันการเกาะของมันต่อไป

การเกาะของเพรียงมีโคแยกเฉพาะพวกของมันเอง แต่มีพืชและสัตว์อื่น ๆ มาเกาะปะปนอยู่ด้วย ทั้งพืชและสัตว์ที่เกาะปะปนกันอยู่นี้ ผู้เขียนจะใช้เรียกรวมกันว่า "สิ่งเกาะกรัง"

(Marine fouling)

ในประเทศไทยยังไม่ปรากฏรายงานทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องสิ่งเกาะกรัง เพียงแต่จะมีการริเริ่มศึกษาเรื่องสิ่งเกาะกรังนี้ และในการป้องกันสิ่งเกาะกรังที่จะใช้ในราชนาวีไทยได้ใช้ทาด้วยสีกันเพรียง (antifouling paint) เป็นสีจำพวกออกไซด์ของเหล็ก (iron oxide paints) ซึ่งแห้งเร็ว ผสมกับสารที่เป็นพิษ เช่น สารหนู (white arsenic) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ของทองแดง (copper suboxide) และออกไซด์ของปรอท (mercury oxide) สิ่งเหล่านี้เมื่อถูกน้ำจะละลายออกทีละน้อย ป้องกันมิให้มีความเกาะท้องเรือ แต่สีที่ใช้นี้ส่วนมากใช้ไปของกันได้ชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากเหตุดังกล่าวแล้ว เรือจำเป็นต้องเข้าอู่ทุบปี เพื่อที่จะให้ได้ผลคุ้มค่าจึงจำเป็นที่จะต้องคำนวณหาระยะเวลาที่สีที่พอกเหมาะแก่ระยะเวลาที่สิ่งเกาะกรังมีตัวอ่อนงอกขึ้น นอกจากนี้แล้ว เนื่องจาก

คุณสมบัติของน้ำทะเล และการเจริญเติบโตของเพรียง จะทำให้สีเกาะเกาะทำให้เกิดการบูกร่อนที่ผิว
วัตถุเร็วขึ้น ทั้งนี้การหาสีจึงต้องให้มีความหนาพอเหมาะ นอกจากการปลงกันด้วยสีดังกล่าวแล้ว
ชนิดของไม้ที่ใช้ในการก่อสร้างเรือแพ และเชือกในน้ำ หากเป็นไม้แข็งมีค่าง มีกรดหรือด่างทนต่อการ
เจาะไชได้ก็ ก็จะช่วยมิให้เกิดเสียหายได้มาก ไม้ที่มีคุณภาพทนต่อการรูดเจาะว่า มีอยู่ชนิดหนึ่ง
ในอเมริกาใต้ เรียกว่า South American green-heart แต่ก็เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น
เอกสารฉบับนี้รายงานถึงการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งเกาะกรังบนวัตถุชนิดต่าง ๆ รวมถึง
ชนิดและปริมาณความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นของพืชและสัตว์กับสภาพแวดล้อม เช่น อุณหภูมิ
และระดับความเค็มของน้ำทะเล